

wego, zmienionego przez kryzys społeczeństwa. Po drugie, Stiglitz postrzega finansowy kapitalizm jako antyintelektualny. Píše o tym, iż ubóstwo ogranicza dostęp i możliwość wykorzystania szans w edukacji (s. 102), że brakuje środków do kształcenia i przekwalifikowania, a pożyczki studenckie podlegają niezwykle rygorystycznym regułom spłaty, zadłużając społeczeństwo na czas życia zawodowego (s. 195–96). Autor podnosi też kwestię badań i własności intelektualnej, wskazując, iż obecny system wielkim korporacjom daje poniekąd prawo decyzji co do tego, co i jak będzie studiowane oraz w jaki sposób wykorzystane (s. 202). Nie wskazuje jednak na możliwości i potencjał intelektualistów do samoobrony, nawet wówczas, gdy apeluje o podjęcie „batalii idei”. Po trzecie, mimo iż w książce zastosowano liczne odwołania do sytuacji w Europie i na świecie, dywagacje oparte są głównie na przykładach ze Stanów Zjednoczonych. Bywają one na tyle specyficzne i drobiazgowo opisane, iż często stają się trudne do uchwycenia. Co więcej, szkoda, że odniesienia do Europy nie mają charakteru systematycznego. Stąd też niedosyt, iż w kontekście apelu o „porzucenie fetyszu PNB” i stworzenie innych wskaźników oddających np. poziom życia, autor nie pokusił się o ich egzemplifikację w kontekście polityk starego kontynentu. Zważywszy na zupełnie odmienne tradycje w sferze państwa dobrobytu stanów i europy, stanowi to pewien brak.

Reasumując, należy stwierdzić, że „Cena nierówności” jest ważnym głosem w aktualnej dyskusji na temat nierówności. Książka wpisuje się w klimat dyskusji publicznej, rozgorzałej szczególnie w kontekście tzw. nowych mobilizacji społecznych. Autor pomyślnie łączy interdyscyplinarną analizę naukową z głosem zaangażowania politycznego, jawiąc się w ich świetle jako rozczarowany i zagniewany intelektualista, który jednak nie jest gotów zrezygnować ze swej misji zmieniania świata. Optymistycznym przesłaniem jest przekonanie, iż jakkolwiek kryzys pokazuje, że przegrana została bitwa polityczna z finansowym kapitalizmem, to jednak wielka społeczna batalia o nowy kompromis (nową umowę społeczną) nadal może okazać się zwycięska. Wszystko zależy od powodzenia nowej idei i w niej Stiglitz upatruje swojej nadal istniejącej, choć jedynie tłącej się, nadziei.

Anna A. Skrzypek

European Welfare States — Citizenship, Nationalism and Conflict, edited by Ireneusz Paweł Karolewski, Andrzej Marcin Suszycki

fibre Verlag, Osnabrück 2013, pp. 218

The discussion about welfare states in Europe seems to remain in a stage of constant development. Multidimensional character of this issue brings a broad spectrum of areas which have a substantial impact on its perception and understanding. Among them we can distinguish: redistribution of goods, collective identity, multiculturalism, nationalism or social assistance. All of those challenges involve diverse socio-economic-political disciplines which make the issues of welfare and welfare states ones of the most interdisciplinary and complex notions in contemporary social science. The fifth volume of *Studia Brandtiana*, *European Welfare States — Citizenship, Nationalism and Conflict* edited by Ireneusz Paweł Karolewski and Andrzej Marcin Suszycki provides an interesting contribution to the discussed issues.

The articles included in this volume not only concentrate on the exemplification of welfare states in Europe but also bring new and innovative theoretical insights. The first two chapters

conceptualize Welfare Nationalism and present the meta-theoretical perspective of the Conflict Potential of Different Welfare Regimes. Theories, approaches and variables used in the operationalization of problems are helpful in interposing them in exploratory frameworks. Presented theoretical sketches are open to further discussion which enables their development and constructive academic debate. Empirical research included in subsequent chapters is also imbedded in theoretical frameworks which enriches the analysis and allows to avoid the descriptive character of studies.

Very often scholars, by focusing on the phenomena of welfare and welfare states in Europe, elaborate cases of obvious-considered countries such as Germany, France, The Netherlands and Great Britain, but the unconventional character of this publication emerges from the topics brought up. The above-mentioned countries are discussed as well, but only in a wider context. The authors concentrate on them by examining broader issues of 'Other Dualism,' which touches on the relation between migration policies and social policies in Western Europe as well as of 'Euro-Turks,' which analyses the dynamics of community construction by migrants of Turkish origin in Western Europe. The remaining articles explain matters connected to small and middle European welfare states. Currently an intriguing problem of citizenship and identity of Flemish people and Walloons in Belgium shows its strictly political dimension. The issue of an Austrian nation-building process dependent on economic condition after the Second World War includes the elements of historical perspective. Lastly, elaborating on the significance of Catholic patriarchal familism beliefs for the construction of social policy in Ireland is a question which is hardly perceptible considering the dynamic changes taking place in Irish society. The final chapter seems not to correspond to the topic of welfare states, since it deals with the political economy of Belarusian authoritarianism. Indeed, this example differs a lot from the essence of the volume, but on the other hand it depicts the complicated situation of Belarusian economy, dependent on Russia, which provides an interesting contrast. It also shows that in some cases 'welfare' does not automatically mean Western Europe, but has many dimensions which might be interpreted as a peculiar admonishment and valuable notice on studies of welfare.

The incontestable value of this volume lies in the contributions of scholars representing universities from Denmark, Germany, Ireland, Poland, Switzerland, Turkey and the US. They represent diversified schools of analyses with different methods and approaches which expand the level of exploration. Moreover, scientists offer their varied national inputs into examinations which makes their expertise more credible, and a comparative perspective proposed in some articles sheds light on the aspects which, without a wider context, could have been omitted. Every paper is an example of upright research, which is based on rich primary and secondary sources. Additionally, many chapters are complemented with charts and graphs illustrating specific processes and correlations.

The content of the book provides a solid insight into the phenomena of welfare and welfare states, discussed on many levels and illustrated by different cases. Having concentrated on the plethora of issues, it highlights notions of citizenship, nationalism and conflict. Due to its attribution and substantial construction it is highly recommended for political scientists, politicians, decision-makers and people interested in the problems of modern Europe. And from the Central and Eastern European perspective it might be treated as a guide through the experiences of western partners and as an impulse to consider 'post-Soviet welfare regime,' through which this part of Europe is characterized in the book.

Andrzej Ceglarz